

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

У навчальному посібнику представлено матеріали для здобувачів фахової передвищої і вищої медичної освіти за спеціальностями «Медсестринство», «Медицина», «Педіатрія», які стосуються набуття знань, умінь, навичок та фахових компетентностей професійної діяльності середнього медичного персоналу закладів охорони здоров'я, в яких надається допомога дітям.

Зміна організації системи охорони здоров'я в Україні, виклики сьогодення (вірусна пандемія, масштабна вакцинація населення і війна), розширення програми навчання з питань догляду за хворим і сестринської практики у медичних закладах вищої освіти потребували осучаснення певних розділів посібника і доповнення новими темами. У 3-му виданні:

- Наведено дані про структуру і функції закладів охорони здоров'я, ланки та принципи надання медичної допомоги дітям в Україні.
- Вміщено нові розділи щодо засобів індивідуального захисту для медичних працівників, організації вакцинації дітей у закладах охорони здоров'я, базової серцево-легеневої реанімації дітей на догоспітальному етапі.
- Висвітлено сучасні принципи лікувального харчування, вимірювання й оцінювання температури тіла; додано методики вимірювання окружності живота і стегон, надання кисневої терапії, взяття біологічних матеріалів для дослідження.
- Матеріали з практичних навичок подано у вигляді детальної послідовності виконання «крок за кроком» техніки маніпуляцій і процедур.
- Наприкінці кожної теми вказуються дані (номери і дата ухвалення) чинних наказів МОЗ України та інших документів, на основі яких викладено матеріал.
- До кожного розділу наведено питання, тести та задачі, які допоможуть студентів не тільки якісно засвоїти теоретичний матеріал та практичні навички, а й проконтролювати рівень отриманих знань.

Для здобувачів вищої (фахової передвищої) медичної освіти за освітньо-професійними програмами («Сестринська справа») «Медицина», «Педіатрія».

М МЕДИЦИНА
WWW.MEDPUBLISH.COM.UA

ОСНОВИ ДОГЛЯДУ ЗА ДІТЬМИ
ТЕХНІКА ЛІКУВАЛЬНИХ ПРОЦЕДУР І МАНІПУЛЯЦІЙТРЕТЄ
ВИДАННЯОСНОВИ ДОГЛЯДУ ЗА ДІТЬМИ.
ТЕХНІКА ЛІКУВАЛЬНИХ
ПРОЦЕДУР І МАНІПУЛЯЦІЙ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Третє видання

МЕДИЦИНА

WWW.MEDPUBLISH.COM.UA

ОСНОВИ ДОГЛЯДУ ЗА ДІТЬМИ. ТЕХНІКА ЛІКУВАЛЬНИХ ПРОЦЕДУР І МАНІПУЛЯЦІЙ

За редакцією
професора **В.С. БЕРЕЗЕНКО**
і професора **О.В. ТЯЖКОЇ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Третє видання, перероблене та доповнене

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою Національного медичного
університету імені О.О. Богомольця як навчальний
посібник для студентів медичних закладів вищої
освіти, лікарів-інтернів та лікарів-практиків

Київ
ВСВ «Медицина»
2023

*Рекомендовано вченою радою
Національного медичного університету
ім. О.О. Богомольця як навчальний посібник
(протокол № 7 від 23 лютого 2023)*

Автори:

В.С. Березенко, О.В. Тяжка, А.М. Антошкіна, М.М. Васюкова,
Л.М. Казакова, О.А. Строй, Т.І. Лутай, Л.В. Сліпачук, Д.О. Мінченко,
Т.О. Ванханова, А.О. Горобець, Ю.І. Проценко, Т.А. Киян

Рецензенти:

Л.В. Квашина — д-р мед. наук, проф., зав. відділення медичних проблем здорової дитини та преморбідних станів в ДУ «ІПАГ ім. акад. О.М. Лук'янової НАМН України»;

С.П. Кривопустов — д-р мед. наук, проф. кафедри педіатрії № 2 Національного медичного університету імені О.О. Богомольця МОЗ України;

М.Є. Маменко — д-р мед. наук, проф., декан педіатричного факультету Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика;

Л.О. Омельченко — д-р мед. наук, проф., головний науковий співробітник ДУ «ІПАГ ім. акад. О.М. Лук'янової НАМН України», заслужений діяч науки і техніки України

Основи догляду за дітьми. Техніка лікувальних процедур і маніпуляцій : навч. посіб. / В.С. Березенко, О.В. Тяжка, А.М. Антошкіна та ін. ; за ред. проф. В.С. Березенко, проф. О.В. Тяжкої. — 3-є вид., переробл. та доповн. — К. : ВСВ «Медицина», 2023. — 207 с. + 32 с. кольор. вкл.

ISBN 978-617-505-931-9

У навчальному посібнику представлено матеріали для студентів медичних закладів вищої і передвищої освіти, які стосуються підготовки студентів щодо оволодіння знаннями та навичками середнього медичного персоналу. Тематику посібника викладено в межах навчальної програми медичних факультетів, на яких готують лікарів загальної практики. Матеріали з практичних навичок подано у вигляді детальної послідовності виконання «крок за кроком» техніки маніпуляцій і процедур. До кожного розділу наведено питання, тести та задачі, які допоможуть студентові засвоїти теоретичні матеріали та практичні навички і проконтролювати рівень отриманих знань.

Для студентів медичних закладів вищої і передвищої освіти, які вивчають модулі навчальної програми «Догляд за хворими в дитячому відділенні» (II курс) та «Сестринська практика» (III курс).

УДК 616-0532
ББК 57.3я73

© В.С. Березенко, О.В. Тяжка, А.М. Антошкіна,
М.М. Васюкова, Л.М. Казакова, О.А. Строй,
Т.І. Лутай, Л.В. Сліпачук, Д.О. Мінченко,
Т.О. Ванханова, А.О. Горобець, Ю.І. Проценко,
Т.А. Киян, 2013, 2023

© ВСВ «Медицина», оформлення, 2023

ISBN 978-617-505-931-9

Список скорочень	6
-------------------------------	----------

ЧАСТИНА I

Основні складові догляду та спостереження за дитиною.

Організація роботи закладів, де надається медична допомога дітям

Розділ 1. Значення догляду за хворою дитиною. Заклади охорони здоров'я та принципи надання медичної допомоги дітям.....	7
Заходи загального догляду за хворим. Особливості догляду за дітьми ...	7
Організація системи охорони здоров'я дітей в Україні.....	8
Особливості деонтології в роботі медичної сестри дитячого медичного закладу	12
Принцип фахової субординації в системі лікар — медична сестра — молодша медична сестра	15
Розділ 2. Первинна ланка надання медичної допомоги дітям	17
Структура, функції та організація роботи центрів первинної медико-санітарної допомоги.....	18
Основні обов'язки та професійні дії середнього та молодшого медичного персоналу ЦПМСД у роботі з дітьми	19
Розділ 3. Вторинна ланка надання медичної допомоги дітям	24
Заклади охорони здоров'я, в яких надається вторинна медична допомога дітям	24
Структура педіатричного відділення. Обов'язки медичної сестри педіатричного відділення	26
Розділ 4. Приймальне відділення дитячої лікарні.....	32
Структура приймального відділення	32
Функції приймального відділення.....	33
Організація роботи та документація приймального відділення.....	33
Санітарне оброблення хворих.....	36
Транспортування хворих дітей.....	40
Розділ 5. Лікувально-охоронний, санітарно-протиепідемічний режими. Особливості їх дотримання в дитячій лікарні.....	42
Лікувально-охоронний режим	42
Санітарно-протиепідемічний режим	43
Особиста гігієна хворих дітей	46
Дотримання правил прийому на роботу та обов'язкових профілактичних медичних оглядів медичного персоналу.....	47
Особиста гігієна медичного персоналу	48
Дезінфекція, її види, способи та засоби	49
Дезінфекція шприців одноразового застосування та умови їх зберігання до утилізації	51
Дезінфекція предметів догляду за дітьми в педіатричному відділенні	54